

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník 88

Číslo 31

3. srpna 2008

Cena: 6 Kč

DEVĚT DNŮ V JIŽNÍ KOREJI O EKONOMICE I KULTUŘE RODINY

My Evropané jsme zvyklí žít kulturou Evropy. Někdy jsme na ni více hrdí, než je vhodné. Jedno je však jisté. Navštívíme-li kteroukoli část Evropy, tak se zcela určitě nebudeme v rámci jejich tradice cítit neznalými cizinci.

Navštívil jsem šestkrát Afriku, ale ani tam jsem se necítil jako "vyděděnec tradice". Potkal jsem se v Africe s kulturou, kterou jsem čekal. Od animismu až po zvláštní typ protestantských církví.

Avšak Korea je něco, co jsem si nedokázal představit. S různými pocity jsem vyletěl z Frankfurtu. Jedenáct hodin letu. Přistání v Soulu. Z tradice jsem věděl několik faktů, ale nedokázal jsem si vybavit, jak může s kulturou tak starého národa zatočit okupace. Japonci velice nemilosrdně zlikvidovali stopy tisícileté kultury Korey a v lidech, s kterými jsem mluvil, zůstal odpor.

Dnešní Jižní Korea je nádherná svojí přírodou. Krásné hory, lesy, ale i zeleň ve městě. Moderní stavby včetně velkých panelových sdišť. Ztráta identity? Vlastní kultury? Nevím! Jedno je jisté. Japonská okupace je ještě dnes negativní stopou. Je otázka, zda a kdy budou nahrazeny nejenom lidské oběti, ale i oběti kultury. Vlastní sympozium probíhalo v luxusních prostorách hotelu. Bylo o ekonomice, o kultuře rodiny, o budoucích ekonomických plánech včetně propojení Aljašky se Sibiří. Vše vedeno v duchu všesvětové příslušnosti do jedné rodiny.

Na pokoji jsem bydlel s muslimem čečenského původu. Byl to konvertita. S nepředstavitelnou mírou fanatismu se pokoušel podrobit křesťanské kritice. Pravidelně mě budil arabskými výkřiky k Mekce. Ujistil

mě, že jsme všichni muslimové, protože křesťané reformovali židovství a muslimové reformovali křesťanství. Dále hovořil o přísných praktikách vůči ženám, jiné a jiné.

Na závěr pobytu jsme byli pozváni přímo reverendem dr. Moonem do jeho rezidence, 80 kilometrů za Soulem. Byl jsem zvědavý, jak vypadá muž, který dokáže přesvědčit tisíce lidí, aby se nechali oddat na dálku a aby si nechali přidělit z jeho rozhodnutí životního partnera.

Uprostřed hor v nádherné krajině se nám otevřela scénérie stavby něco mezi Bílým domem a Vatikánem. Monumentální fascinující prostor. Nápís Moonovo muzeum a pak již výjevy z jeho bytí. Muzeum za života? Přijetí v nádherném klimatizovaném sále, plnobarevné prostory se dvěma velkými kresly. Ceremoniář s námi nacvičil, kdy tleskat a jak hlasitě, kdy vstávat a sedat.

Pak přišla chvíle za zvuku hudby. Vstoupil reverend dr. Moon se svojí ženou. Všichni vstávali, sedali. Orientální oddanost. Se smíšenými pocity jsem všechno přijal. Vrcholným zážitkem byl však společný oběd. Reverend dr. Moon se rozhodl, že nám popřeje k obědu a jeho přání trvalo neuvěřitelně tři hodiny a padesát minut. Tam jsem pochopil, co je glosolálie. Mluvení, mluvení v chluvení. Úžas nad tím, že má 89 let a co všechno stihne. Bylo to zvláštní. Dvakrát jsem při tomto projevu v korejském jazyce usnul. Byla to možná nevychovanost, ale byla to jediná možnost, jak si zkrátit čekání na dobrý oběd.

Po odjezdu jsem dlouho přemýšlel nad obsahem Moonovy zvěsti. Nad jeho úžasnou ekonomickou schopností, ale také nad obsahem zvěsto-

vání rodiny v synkretickém pojetí všech světových náboženství. Co mi utkvělo v paměti, byl laskavý úsměv potkávajících se lidí na ulici.

Úžasná čistota Soulu, který má 16 milionů obyvatel. Laskavost mé průvodkyně, která mi překládala z korejštiny. Po devíti dnech jsem byl

rád, že jsem již zase v křesťanské Evropě.

Jan Hradil

NÁLEZY V HOŘICKÉ SYNAGOZE

Věřnost už se možná doslechla o úsilí skupiny odborníků, kteří pod záštitou Městského úřadu Hořice zkoumají bývalou hořickou synagogu, dnes modlitebnu Církve československé husitské. Projekt průzkumu a zamýšlené rekonstrukce byl zahájen stavebním zaměřením a prozkoumáním půdních prostor synagogy. Židovské komunity často své již nepoužívané knihy, dokumenty či předměty každodenního náboženského i světského života uchovávaly v prostorách synagogy (tzv. "geniza", od hebrejského slova "ganaz", "ukrýt"). Po násilném přerušení existence těchto komunit za 2. světové války byl osud synagog nejistý a často stejně tragický jako osud jejich původních uživatelů. Hořická synagoga měla to štěstí, že ji v 50. letech 20. století získala do vlastnictví Církve československé husitské, pravidelně ji používala a průběžně opravovala.

Po roce 1989 odborníci ze Židovského muzea v Praze začali provádět průzkum zachovaných českých synagog a objevili mnoho zajímavých nálezů dokumentujících život židovských obcí v českých městech a na vesnicích. Nyní tedy došlo i na průzkum hořické synagogy.

Při první prohlídce to vypadalo, že tentokrát budeme zklamáni. Půda synagogy byla pokryta střešními taškami, naháženými sem při opravě stře-

chy v 50. letech. První průzkum přinesl jen nález několika fragmentů knih (modlitební knihy, Bible – Pět knih Mojžíšových a německy psaného pojednání). Teprve po vyklizení půdy pracovníky Technických služeb města Hořice bylo nalezeno mnoho zajímavého materiálu, převážně knih.

Na prvním místě bych zmínila knihy, které se nám dochovaly celé nebo téměř celé. Je to například "Kniha žalmů" v hebrejštině a jidiš vytištěna v Praze kolem roku 1780, "Kniha Job" hebrejsky a jidiš vytištěna v Praze roku 1791, "Hagada šel Pesach" - tradiční vyprávění k jarnímu svátku Pesach o vyjití Židů z Egypta, vytištěno roku 1784, modlitební knihy, komentář k biblickým Pět knihám Mojžíšovým od známého pražského rabína 18. století Jonatana Eibenschütze aj. Našlo se i několik exemplářů hebrejské Bible s překlady a komentáři, fragmenty modlitebních knih pro svátky (machzor) včetně dvou titulních stran s datací 1757, taludická literatura (fragmenty traktátů Šabat, Bejca, Bava Mecia, Sota) z konce 18. století. Mnoho knih má uvnitř rukou psané poznámky (např. fragment s popiskem "Dieses Gebetbuch gehört dem Herrn Marcus Kohen Den September 1804"). Mezi nálezy jsou i učebnice, např. učebnice zeměpisu či hebrejštiny. Do posledně jmenované kdysi žák nakreslil

tužkou dva portréty a nechal nám tak památku na studijní "soustředění" žáků podobné tomu dnešnímu...

Zajímavou skupinu nálezů představují nenáboženské dokumenty, ať už jsou to rukou popsané a podepsané listy, notový zápis, fragment německé divadelní hry (patrně "Faust" Johanna Wolfganga Goetheho), notýsek "Samuela Mautnera in Horzitz" s "Knížkou kontribučenskou pro Bidžovský kraj" se zápisky z let 1813 až 1820 (?), použitá dopisní obálka či poštovní lístek z roku 1866. Předválečnou dobu zastupuje fragment titulní strany "Textilního Věstníku", "orgánu československého svazu dělnictva textilního se sídlem v Náchodě" ze dne 25. dubna 1930. Do genizy se ukládaly i předměty. Nalezl se např. fragment pergamenového svitku biblické knihy Ester a vydělaná jehněčí kůže, pravděpodobně připravená pro další výrobu pergamentu.

Dále se zde našly modlitební řemínky včetně jedné kožené krabičky. Dospělí židovští muži se se řemínky modlí ráno a večer. Krabičky připevněné na řemíncích a umístěné na čele a na ruce (která je položena při modlitbě na srdce) obsahují čtyři maličké svitky se základními texty vyznání židovské víry.

A konečně zmiňme ještě jednu zajímavost: Tak jako na křesťanských

Dokončení na str. 3

O lásce, nutnosti skutkov a jedné otázky

Milovat' bližného znamená sebazapieranie a nie milovanie podľa sympatií. V zásade je však láska k Bohu rozhodujúca a práve z nej vyviera i láska k bližnému. Táto láska sa prejavuje v činoch, aktívne. Človek musí odstrániť predsudky, nadradenost', vzdat' sa samého seba, aby mohol milovať bližného, teda každého človeka. Niekedy musí premôcť samého seba a odpustiť aj tomu, kto nám ublížil a zranil nás... Boh je láska, preto sa Bohu môžeme podobať len v láske. Táto láska sa prejavuje a ukáže najmä vtedy, ak sa má človek prejavovať skutkom – činom, človeku, ktorý je preňho neprijateľný. Nemecký teológ Bonhoeffer a dánsky filozof Kierkegaard mali obavu z "lacného kresťanstva", pri ktorom reči dávno stratili svoj význam a kresťanstvo svoj duchovný zmysel. Pre kresťanov – teda pre nás každého – je tu príkaz: Musíš milovať! Je to príkaz podľa Písma, ktoré by sme mali považovať za záväzné a hodné plnenia, pretože len podľa toho sa spozná pravosť kresťanstva. Kresťanstvo nie je memorovanie, nevzťahuje sa na vedomosti či bezobsažné príkazy, ale na konanie. Vzorom je Ježiš Kristus, ktorý jednal, žil a prejavoval lásku, len on priniesol plnosť zákona. Láska v ňom bola svetlým a neprestajným konaním, bola prítomná v každom jeho skutku – malom či veľkom. Jeho život bola láska – a jeho láska bola bez rozdielu k bohatým či chudobným, k vysokopostaveným alebo jednoduchým. On je vzorom lásky. Boh miloval človeka skôr. Človek má preto u Boha veľký a nekonečný dlh. Pomaly sa však tento ideál vytráca zo života. Ježiš Kristus zostal sám a nepochopený, ale podstúpil obeť zmierenia, miloval človeka, učeníkov, ľudské pokolenie až na smrť, až na smrť na kríži. V kresťanstve ide o lásku k Bohu a k bližnému. Cieľom človeka má byť v pravde milovať a skutkami lásky ju preukazovať a nechať sa ňou unášať až k Bohu. Tento vzťah k Bohu je vlastne znamením, na ktorom sa pozná pravosť nášho kresťanstva. Preto je tu otázka pre každého z nás: „Som kresťan?“

PaedDr. Roman Králik, ThD.

Odrasy Miroslav Matouš

Rampouchy zavrhnú svrchu nimravost krápníků.	Rozbité zrcadlo ani všemi střepy celistvost neobráží.
Nestoudně se obnažovat řečí horší je okázalého neoblečení.	Zrcadlo nevrací prostor do opaku.
Neprodlévej tam, kde dávají ceny nádobám, nikoli vínům.	Uznáním jen plošné míry nebe nesežehlíš.
Věžňové hýřivé závislosti pohrdají svobodou úsporné soběstačnosti.	Bez opory nahore kácí se i nejvyšší žebřík.
Obchodování s hráči proměnilo hřiště v hemy.	Pozůstatky umělých družic jsou střepiny v oku vesmíru.
Lidstvu hrozí naděje napojení na jedině nejisté potrubí.	Bludná je tvá touha vniknout do nebe tělem v domnění, že nejsi nic jiného.

Z kazatelského plánu

12. NEDĚLE PO SVÁTCÍCH SVATODUŠNÍCH

Chci, buď čist.

Mk 1,41b

První čtení: Iz 1,16-17a
Druhé čtení: Iz 1,18-19
Evangelium: Mk 1,40-45
K obětování: Ž 32,1-2
K požehnání: Ž 86,11-13

PŘEČTĚTE SI V BIBLI

Náš církve náleží k reformačním církvím, které mají za základ zbožnosti Písmo svaté. Ale v některých našich náboženských obcích se bohužel nekonají biblické hodiny.

(pokračování z minulého čísla)

Poklady na zemi 2

Judský král Amasjáš vyzval k zápasu krále izraelského Jóaše, ale doplatil na svou pýchu – byl poražen. Jóaš pobral zlato a stříbro z Hospodinova domu a z pokladů domu královského

2 Kr 14,8-14

Judský král Chizkijáš nemoudře ukázal vyslancům babylonského krále Beródaq-baladána celou svou klenotnici, stříbro a zlato, svou zbrojnici a další poklady. Přibližně za sto let přitáhl babylónský král Nebukadněsar k Jeruzalému a všechny poklady domu Hospodinova i domu královského ukradl a odvezl do Babylónu.

2 Kr 20,12-19; Iz 39,1-8;

2 Kr 24,8-17; 2 Pa 36,1-21

Proroctví proti Babylónu a jeho pokladům, které tato velmoc zločinně nabyla.

Jr 50,28-46; 51,13

Proroctví proti velikášství krále Týru; zbytečně shromažďoval do pokladnic zlato a stříbro svými obchody.

Jr 28,1-10
Nespravedlivě nabytý poklad přivolává Boží soud.

Př 10,2; Jk 5,1-6

Bůh ztrestá ty, kdo nabyli poklady svévolí.

Mi 6,10-16

Poklady v nebi

Poklady na zemi ničí mol a rez a zloději je vykopávají a kradou. Podle Pána Ježíše si máme ukládat poklad v nebi.

Mt 6,19-21; L 12,33-34

Co to znamená "poklad v nebi"? To znamená nežít jen pro sebe, ale odevzdat část svého bohatství (nebo všechno bohatství) druhým lidem, kteří jsou bez prostředků.

Mt 19,21; Mk 10,21; L 18,22

Podobenství o boháči a stodolách. Bůh může náhle učinit konec člověku, který zná jenom sebe a jediným jeho plánem je rozmnožování vlastního majetku. Je třeba být bohatý před Bohem.

L 12,13-21

Podobenství o nalezeném pokladu. Palestina byla zemí mnohých válek. Prostor kolem domku se mohl kdykoliv stát bitevním polem a dům sám kořistí nepřátel. Skrývat cennosti v půdě – to byl nejběžnější způsob, jak zachránit majetek pro budoucí živobytí – až se válka přežene. Podle tradičního židovského práva si nalezenec mohl nalezené peníze ponechat. Objevit království nebeské – to je největší poklad pro tento i věčný život.

Mt 13,44

V Kristu jsou skryty všechny poklady moudrosti a poznání.

Ko 2,2-3

VDĚČNOST – DÍKŮVZDÁNÍ

Starý zákon

Mojžíš připomíná lidu Hospodinova dobrodiní, Izrael na ně nemá nikdy zapomenat.

Dt 8,1-20

Texty vybrala:

Jiřina Kubíková

(pokračování příště)

Nad Písmem

DOTYK, KTERÝ OŽIVUJE

(Mk 1,40–45)

Ježíš se dnes setkává s malomocným. Ale spíše je to malomocný, který přichází k setkání s Ježíšem. Je to malomocný, který pevně věří, že Ježíš jej může uzdravit. Je to tento nemocný člověk, jemuž hrozí izolace, utrpení a slabost, který nepochybuje o tom, že za Ježíšem a v Ježíši působí moc, ve které není žádná slabost, že v něm je světlo a ani náznak tmy. Říká: „Chceš-li, můžeš mě očistit.“ Malomocný věří ve všemohoucnost Boží! Věřil ve všemohoucnost toho, který byl Izraeli zjeven Hospodinem – Otcem všemohoucím – v den křtu jeho Syna! Mnozí, postižení různými nemocemi, se sbíhali k Ježíšovi, aby jim byli uzdraveni. A každý z nich jistě už tenkrát v duchu svými slovy vyznával: Věřím v jednoho Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země, všeho viditelného i neviditelného. Věřím v jednoho Pána Ježíše Krista. Věřím v Ducha Svatého, Pána a dárce života. A my při každých bohoslužbách vyznáváme: Věříme v Ducha Božího, jenž od věčnosti do věčnosti vše oživuje, v Ježíši Kristu se zjevil ... a v nás chce přebývat. Jak je to ale s námi opravdu? Věříme skutečně v našich běžných životech v Boha, který je stvořitelem viditelného i neviditelného? Věříme, že v Ježíši Kristu je duchovní moc, která od věčnosti do věčnosti, stále, a tedy i dnes stejně jako před dvěma tisíci lety, vše oživuje? Věříme, že v nás chce tato oživující moc přebývat?

Křesťané ze všech věků stále věřili v Boží všemohoucnost. A věříme v ni i my, křesťané současnosti. Ano, věříme, že Bůh může vše! I když víme, že jen na něm záleží, co to "vše" bude ve skutečnosti konkrétně znamenat. Na něm to záleží, ne na nás! Přesto, anebo právě proto věříme, že Bůh může dát zdraví, nejen našim nemocným tělům, ale také duším. A možná... i naší círk-

vi! Kde se tedy projevuje naše víra ve všemohoucnost Boží? Věříme opravdu, že Bůh může vše? Věříme pevně, že Bůh může sám vést naše kroky, že může vést pochody v našem těle i duchu, jestliže jej o to s vírou a důvěrou prosíme? Věříme, že Bůh právě nyní vede naše kroky, spravuje naše záležitosti? Chce nás vést spíše jako jednotlivce anebo jako církve? Právě před ním a v rozhovoru s ním se rozpouští dělicí čára, oddělující věci jednotlivce od věci společenství, věci soukromé od veřejných. Tam, kde k takovému rozpouštění nedochází, tam nestojí lidé před Bohem tak, jak mají. A ani jejich soukromé modlitby nejsou opravdovým rozhovorem s ním.

Víra toho malomocného je tak velká, jeho úcta k Boží moci tak hluboká, že Ježíš tím byl pohnut... Do té míry, že vztahuje ruce a dotýká se malomocného. Tento krátký a zběžný dotyk ruky uzdravuje. Tento krátký dotyk je odpovědí na víru potřebného člověka. Tímto malým dotykem se dávají do pohybu velké věci (osobní stejně jako společenské). Neboť víra je takovou duchovní silou, kterou jsme doslova vrženi do vztahu s Bohem. A v takovém vztahu je každý malý a obyčejný dotyk začátkem velkých událostí. Díky jeho milosti a jeho milosrdenství.

Ježíšova pověst se rozšiřuje čím dál více a je to tato pověst, která je u počátků víry malomocného! To, co se událo mezi Ježíšem a nemocným člověkem bylo možné právě i díky pověsti, která se o Ježíšovi začala všude šířit, jak připomíná evangelista Marek (Mk 1,28).

Ježíšova pověst je velká věc: díky ní přišel malomocný k Ježíšovi ve víře, že jej může uzdravit. A tak se zkusme podívat jaká je naše pověst. Jaká je pověst naší církve? Co z naší osobní

víry, z víry každého z nás, do pověsti církve ukládáme? Nezapomínejme, že ve všem tom pohybu zástupů kolem Ježíše, stejně jako kolem nás, jsou vedle lidí upřímných také ti, kteří jsou vždy připraveni převrátit dobré věci naruby, kteří nikdy nezažili, jak se hranice mezi čistě soukromými záležitostmi a záležitostmi společnými před Bohem rozpouští. Ježíš pro své působení potřebuje určitou pověst. A tedy i církve potřebuje pro účinné působení svou pověst. On se nás svou oživující mocí chce dotknout. Chceme i my? Amen.

Jiří Chvála

**Pane,
pomoz nám rozeznávat
tvé dotyky.
Připrav si nás,
abychom si sebou nechali
proměňovat své srdce.
Ujmi se nás,
aby se náš lidský rozum
nestal naším soukromým
majetkem, naší modlou.
Aby náš rozum neklesl
na úroveň do sebe
uzavřeného instinktu,
který je v posledku slepý.
Tvá všemohoucnost se nesmí
stát všemohoucností naší.
Proto každý máme jen
některý z darů tvého Ducha.
A i ten náš malý podíl
na tvé moci nám
podle okolností v životě
odebíráš a měníš za jiný.
Kéž to pro nás není cesta
ke zklamání z víry,
ale naopak cesta k důvěře
ve tvou všemohoucnost.
Amen**

NÁLEZY V HOŘICKÉ SYNAGOZE

Dokončení ze strany 1

kostelech jsou na věžích umístěny symboly křesťanství – kříže, na židovských synagogách byly často tzv. Davidovy hvězdy (správně "Davidův štít"). Taková Davidova hvězda byla na půdě synagogy nalezena. Neopochybně byla umístěna původně na střeše. (Možná si někdo ze čtenářů vybaví, že dodnes je průčelí synagogy ozdobené původními pískovcovými deskami desatera včetně hebrejských slov - počátečních slov deseti

etických pravidel. Touto cestou bych chtěla poděkovat Církvi československé husitské, že tuto původní ozdobu zachovala.)

V současné době probíhá dokumentace nálezů, chystá se jejich dezinfekce, čištění a případné restaurování vybraných položek.

Doufejme, že se najde dostatek finančních prostředků k tomu, aby z nálezů mohla být připravena zajímavá expozice o židovské komunitě v Hořicích. Nejen, že si to občané

Hořic zaslouží – oni to svým židovským spoluobčanům dluží, neboť ti se zásadní měrou zasadili o přeměnu původně maličkého městečka v prosperující město především v průběhu 19. století. Dodnes se v Hořicích se židovským dědictvím setkáváme. Práce na průzkumu a rekonstrukci synagogy – modlitebny Církve československé husitské tak může být činem alespoň částečné nápravy historických křivd.

Terezie Dubinová, PhD.

H RANICE

Domníval jsem se, že slovo kolabovat pochází z latinského collaboro = spolupracuji, podobně jako collaudo = schvaluji. Leč zmýlil jsem se. Neexistuje slovo collaboro, nýbrž collabor = klesám, kroutím se. Slovo kolabovat máme stále v živém povědomí jako způsob podřízené spolupráce v zájmu státní moci, buď z přesvědčení anebo daleko hojněji ze strachu nebo pro osobní výhody. O tom napsal Jan Blahoslav Čapek v knížce "Za jazyk přibitý", vydané za nedopatření cenzury během normalizace v roce 1970. Knížka proklouzla proto, že se historicky týká druhého dne po popravě sedmadvaceti českých pánů onoho června roku 1620 Tehdy byl na témže místě přibit za jazyk písař Starého Města Pražského Mikuláš Diviš z Doubravína. Knížka ovšem cítila do současných poměrů a nepřijemností následovaly až pozdě, když už byla v prodeji.

V závěru knížky čtu: "...A jsou ovšem ti, kdo ani nemusí mít jazyk přibitý. Ale ochotně se vzdávají slova přímého jen proto, aby nebylo ohroženo jejich pohodlí, jejich výnosná místa, jejich hrnce egyptské."

J. B. Čapek, významný evangeličtý, řádný profesor na Karlově univerzitě, bohemista a literární historik, se stal za komunistů nepohodlným a byl z fakulty odstaven podobně jako Jan Patočka. Byl tedy křesťan a přičila se mu jistě především kolaborace církevních představitelů s režimem.

Byl i jiný významný křesťan, jemuž byla proti mysli spolupráce toho druhu: Přemysl Pitter. Profesoru Komenského fakulty Josefu Luklu Hromádkovi napsal z norimberského uprchlického tábora Valka, jehož byl duchovním a sociálním správcem, 15. května 1955 dopis, v němž stojí: „Dnes musíte mlčet k mnohému, s čím nesouhlasíte a dělat leccos, co byste raději nedělal. Tu a tam pomáháte, mírníte – ale za jakou cenu? A dobře jste si vědom, že přímější slovo, odvážnější čin by znamenali propadliště, v němž zmizely už osobnosti ještě význačnější. Vím, že nechcete zachránit sebe, nýbrž zvěst evangelia. Ale pravdu evangelia nezachraňujeme tím, že z ní vybíráme jen to, co státní úřad pro církevní záležitosti povolil a mlčíme k věcem, k nimž by Ježíš nemlčel.“

J. L. Hromádka nadlouho nepřežil okupaci cizími vojsky v srpnu 1968. Kolaborování s režimem, které během "Pražského jara" ustalo, začalo za normalizace o rok později znovu utěšeně nahánět vodu na mlýn režimu. Namísto dřívější pohřbené "Katolické

akce" bylo státem požehnáno navazující hnutí "Pacem in terris" a byla obrozena KMK – Křesťanská mírová konference. Těžko usuzovat, jak by si profesor Hromádka za těchto poměrů počínal; avšak z jeho předokupačního odkazu se na pokračování těžilo skoro dvacet let až do pádu komunistického režimu. I nadále jezdili do západní ciziny prověřeni církevní představitelé, kteří se "ochotně vzdávali slova přímého", budíce dojem, že u nás panuje svoboda občanská i náboženská. V tomto duchu se také tiskly mnohohlubné církevní publikace, které se tiše vytrahly ještě před převratem koncem roku devětaosmdesátého.

Tento článek má nadpis "Hranice", protože ve styku s mocnými tohoto světa je třeba mít na zřeteli, že byla (a stále je) jistá hranice, která by se neměla překročit vstřícně kolaboraci. Profesor Hromádka v dobrém úmyslu psal, mluvil a jednal "takticky" za mylného předpokladu, že nastává nová, obrodná epocha dějin, a byl za to třicet pět let po Pittrově dopisu posmrtně kritizován z řady disidentů své církve. Šlo o tragicky pochybné překročení hranice, řekl bych ježíšovské; neboť sám Ježíš byl nejednou tlačen k jejímu překročení. (Jak byl zneužíván jeho výrok o dávání císařovi, co je císařovo a co je Božího, Bohu!) Nebylo-li možno mluvit pravdu, k níž nabádal Jan Hus, bylo třeba mlčet; ovšem zavírání a postihování byli nejenom ti, kdo se odvážili něco hlásat mimo povolené mantinely, ale i mnozí mlčící.

Dotkl jsem se jména jednoho představitelů jedné církve za všechny ostatní. Období čtyřicetileté neblahé kolaborace s režimem máme skoro dvacet let za sebou. Je třeba si připustit možné důsledky zneužití slova, přijatého k tlumočení Boží zvěsti. V lidském soudnictví je určitý zákon o promlčení spáchaného činu po určité době. U soudů Božích je to jinak. Můžeme si

to ověřit: „Z každého planého slova, jež lidé promluví, budou skládat účty v den soudu“, to jsou slova Ježíšova. Je to ovšem nadsázka, výrazová zkratka, týkající se záležitostí podstatných. Leč její platné jádro zasahuje také nás, když se odvažujeme brát do úst slovo Boží nikoli "s bázní a chvěním" před Bohem, ale před mocnými tohoto světa. Nelze brát lehkovážně, co říká Ježíš na adresu těch, kdo se ho "v onen den" neprávem budou dovolávat: „Nikdy jsem vás neznal“.

Zarážel nás veliký úbytek členů církve, rychle klesající od počátku nastolení komunistického režimu. Ovšem zde byl očividný záměr tažení proti víře v Boha, omezování, útlak i žalářování těch, kdo se hlásili k církvi, a to pod pláštěm zákona, zaručujícího svobodu vyznání a nadto v očekávání patřičné vděčnosti a vyžadování spolupráce. „Budete s námi spolupracovat na odbourání vašeho světa“, žádá od lidského pokolení chief Salamander v Čapkově "Válce s mlky". Přistoupili jsme na tento způsob spolupráce, i když bylo jasné, že jde o průhlednou hru kočky s myší. Nebyli jsme proto dostatečnou oporou a příkladem těm, kdo byli pro svou víru pronásledováni co skuteční představitelé lidu Božího. Kde zůstal Jan Hus se svým „Stůjte v poznání pravdy“? – To byl hlavní důvod, proč lidé církve opouštěli. Někteří ustanovení mluvčí církve zklamali slovem pronášeným i tištěným. Píše se o tom jen velice šetrně a zdrženlivě, jako by se nic vážného nebylo stalo. Ale zpronevěra zůstává a nelze spoléhat, že se vytratí vanutím času.

Co je třeba činit? Mám v rukou kazatelský cyklus pro liturgický rok 2007 – 2008 "Pokání a obnova církve". V adventní modlitbě čtu: „Amen, přijď, Pane Ježíši! Přijď a obrať nás k pravému pokání.“ Bez pravého pokání není obnovy.

Miroslav Matouš

Také svatost

Když byla ještě malá školačka, přinesla si jednou domů jednookého křečka. „Proč sis nekoupila radši zdravého?“ ptali se jí. „Bylo mi ho líto. Jednookého by si nikdo nekoupil...“

Vyrostla, vdala se a přivedla na svět postižené dítě. Ptali se jí: „Proč jsi nešla na potrat, když jsi to věděla předem?“

Zatímco ona statečně polykala slzy, její manžel odpovídal za oba: „Pán Bůh nám to dítě svěřil, a tak jsme ho přijali, jaké je. Chceme, aby vědělo, že ho máme rádi.“

(zvr)

100 let od narození zakázaného skladatele

Miloslav Kabeláč se po maturitě (1926) dal zapsat na studium na technice. Roku 1928 byl přijat na pražskou konzervatoř. Absolvoval Symfoniétou, kterou provedla Česká filharmonie za řízení Jiráka. Ten ho také po odchodu do pražského rozhlasu angažoval na podzim 1932 jako prvního českého rozhlasového hudebního režiséra. Kabeláč prováděl zejména současné autory, řídil například první české provedení Hindemithova Koncertu pro klavír, žestě a dvě harfy. Na nacistickou okupaci reagoval krátkou burcující kantátou Neustupujte! pro mužský sbor, dechové a bicí nástroje (s citací husitského chorálu). Na podzim 1941 musel opustit rozhlas, protože odmítl rozvázat manželství s "neářijkou". Po válce se do rozhlasu vrátil a setrval tam do roku 1957.

V letech 1958-62 působil jako profesor skladby na pražské konzervatoři. Za totalitní éry měl jako nestraní s vyhraněným mravním názorem opakovaně potíže. Přímý kontakt se soudobými západoevropskými skladateli a díly byl pro něho možný jen na festivalu Varšavský podzim, kde měla premiéru například roku 1965 kantáta Eufemias Mysterion (Tajemství ticha). Významná byla jeho činnost v Komisi pro elektronickou hudbu, založené roku 1961 při Svazu čs. skladatelů, které předsedal: přispěl k vytvoření elektronického studia v plzeňském rozhlasu a stal se duší kurzů experimentální hudby. Odtud vzešlo i pojednání Skladatel ve zvukové laboratoři (1964). Kabeláčův vývoj směřoval k monumentálním koncepcím symfonií, symfonických fresek a vokálně symfonických děl. V třívěté 7. symfonii (Věčnost-Člověk-Věčnost) pro velký orchestr a recitátora (1967-1968, premiéra na Pražském jaru 1968), uplatnil Kabeláč též přednášené slovo; vybral je z Apokalypsy a z Evangelia Janova.

Z podnětu souboru Les Percussions de Strasbourg vznikl 1967 cyklus Osmi invencí pro bicí nástroje. Měl světový ohlas, pro své kreace ho použila řada předních choreografů a tanečních těles. Profil Kabeláče těch let doplňuje jeho členství v Čs. společnosti orientalistické při ČSAV, do roku 1971 byl předsedou její hudební komise a vypracoval cenné studie (Úvod do problematiky vztahů mimoevropských hudebních kultur k evropské hudbě, Nové evropské směry a japonská tradice v současné hudební tvorbě atd.). V roce 1968 směl Kabeláč přednášet na pražské konzervatoři o nových směrech v hudbě. Když po roce 1968 odmítl jakoukoliv identifikaci s ideologií a praxí "normalizačního" režimu, byla jeho tvorba vyloučena z koncertního života i z rozhlasu a provozována téměř jen v zahraničí. Za této situace dedikoval Kabeláč své monumentální dílo, vytvářené po sovětské okupaci ČSR, svou 8. symfonií Antifony, pro soprán, smíšený sbor, bicí a varhany op. 54, pracující s biblickými slovy Mene tekel ufarsin-Amen-Hosana-Aleluja a s citátem chorální sekvence Dies irae, městu Štrasburku. Symfonie měla premiéru na 33. hudebním festivalu ve Štrasburku (1971). Skladatel nebyla účast na koncertu povolena. Uzavřen do soukromí se vypořádával s bolestnými chvílemi osobního života a současně se zamýšlel nad českou historií: Židovská modlitba pro zpěv (basbaryton), recitátora a sbor na hebrejský text (modlitba za zemřelé Kaddiš, 1976) a elektroakustická kompozice o šesti obrazech E fontibus Bohemicis (Kosmas, Hospodine, pomiluj ny, Chrám sv. Víta, Pohřeb Karla IV., Husitská Praha, Husova chvála Prahy); skladba je vytvořena především ze zvuku svatovítského zvonu Zikmund, který provází posluchače jako symbol trvalosti hodnot duchovních a morálních, dílo končí recitací Husova dopisu a opakujícími se slovy: Budte muži statečnými... Kompoziční dílo uzavřel Kabeláč dvěma verzemi zpracování chorálu Hospodine pomiluj ny, a to pod názvem Proměna I a II. Smutné je, že po jeho úmrtí v roce 1979 časopis Hudební rozhledy nepřinesl ani jeho nekrolog.

(red)

ZPRÁVY

Tachovské slavnosti

Srdečně zveme na Tachovské historické slavnosti. Bohoslužby na památku na Vysoké u Tachova se konají v sobotu dne 16. srpna ve 14.30 h za účasti bratra patriarchy ThDr. Tomáše Butty.

(zk)

Koncert v Náchodě

Od 8. - 16. srpna se v Náchodě uskuteční již XV. běh Kurzu varhaníků a zpěváků naší církve, kteří se představí veřejnosti v Husově sboru v Náchodě na koncertě v pátek 15. srpna. Začátek v 19 h.

(zk)

Konkurz na asistenta

Ekumenická rada církví v ČR hledá vhodného kandidáta/kandidátku na pozici asistenta vedoucího tajemníka ERC. Přihlášky podávejte do 20. srpna. Výběrové řízení proběhne 27. srpna, nástup od 1. září 2008.

Popis práce:

Administrativní práce spojené s prací sekretariátu ERC a vedoucího tajemníka Administrace a koordinace projektů ERC. Komunikace se členskými církvemi. Komunikace se zahraničím (zahraničními ekumenickými organizacemi).

Požadavky:

- * Příslušnost ke členské církvi ERC
 - * Ukončené středoškolské vzdělání
 - * Velmi dobré administrativní schopnosti
 - * Dobré komunikační znalosti
 - * PC - uživatelská schopnost
 - * Znalost práce na internetu
 - * Orientace ve vedení účetnictví
 - * Angličtina (němčina výhodou)
- Případné dotazy směřujte na sekretariát tel. 271 742 326 nebo na e-mail erc@ekumenickarada.cz.

Peter Hronec

Kurz na HTF UK

Intenzivní kurz italštiny pro začátečníky se koná v pondělí až pátek od 18. do 22. srpna v 9.30 - 12.45 h s patnáctiminutovou přestávkou (cca 20

V Lounech byla před několika lety založena sestrou farářkou Helenou Smolovou tradice vztahující se k uctění mučednické smrti Mistra Jana Husa. Tak jsme se, jako již tradičně, nejdříve sešli v neděli 6. července v našem sboru k slavnostní bohoslužbě, kterou svým zpěvem doprovodil a podtrhl tak výjimečnost této slavnostní chvíle, chrámový sbor. Po slavnostní bohoslužbě, jsme se odebrali k pomníku Mistra Jana Husa, který se nachází na Lounském náměstí. Pro bratry a sestry si připravil bratr Mgr. Vladimír A. Hons přednášku, mapující život a dílo Mistra Jana, jeho vztah k Lounům i podrobnosti týkající se jeho mučednické smrti. Slavnostní setkání bylo uzavřeno položením květin a krátkou modlitbou.

Rada starších NO Louny

vyučovacích hodin).

Kurz je zaměřen pro všechny, kdo chtějí rozvinout svoji znalost italského jazyka, ať již z důvodů následného studia v Itálii či dalších studijních, profesních nebo zájmových důvodů. Kurz bude probíhat formou lekcí ve skupině maximálně 12 účastníků. Pro práci v kurzu je požadována učebnice Italština od Aleny Bahňkové, Hany Benešové a Ludmily Ehrenbergové (SPN Praha). Další materiály (xerokopie) budou účastníkům dodávány v průběhu kurzu v závislosti na probírané látce. Kurz bude probíhat formou jazykové výuky s důrazem na aktivní vyjadřování účastníků v italském jazyce. Výuka bude vedena rodilým mluvčím. Kurz bude zakončen jazykovým testem a individuálním krátkým kolokviem v italštině. Úspěšné absolvování testu a kolokvia bude podmínkou k dosažení certifikátu o absolvování kurzu.

Cena kurzu: 2290,- Kč

Závazné přihlášky do kurzu je třeba zaslat co nejdříve (vzhledem k omeze-

nému počtu míst) na adresu:

Studijní oddělení UK HTF, Pacovská 350/4, P. O. BOX 56, 140 21 Praha 4, tel.: 241 733 131, 739 479 682 nebo e-mail czv@htf.cuni.cz

(htf)

Koncerty u sv. Mikuláše

* 4. 8. - 20 h

W. A. Mozart - Requiem
Praga Sinfonietta Orchestra,
Vox Praegae Chorus,
diriguje: M. Němcová

* 5. 8. - 17 h

Bach, Franceschini, Purcell
M. Pšenička - varhany, Z. Šedivý - trubka, J. Šedivý - trubka

* 6. 8. - 17 h

Händel, Pachelbel, Dvořák
D. Krausová - soprán,
B. Rabas - varhany

* 7. 8. - 17 h

Bach, Vivaldi, Dvořák
ADAMUS TRIO, J. Adamus - hoboje, J. Adamusová - viola,

* 8. 8. - 17 h

Bach, Telemann, Händel
M. Šestáková - varhany,
V. Kozderka - trubka

* 8. 8. - 20 h

Dvořák, Händel, Vivaldi, Ravel
New Prague Radio Symphony
Collegium,
M. Zvolánek - trubka

* 9. 8. - 17 h

Bach, Händel, Rossini
K. Valoušková - soprán,
O. Musilová - mezzosoprán,
U. Němečková - varhany

* 9. 8. - 20 h

Mozart, Bach, Vivaldi
Prague String Orchestra,
V. Vlha - hoboje,

* 10. 8. - 17 h

A. Vondráčková - housle
Bach, Mozart, Debussy
DUO PER LA GIOIA,

* 10. 8. - 20h

Z. Šolcová - harfa,
M. Mesany - flétna

* 10. 8. - 20h

Mozart, Bach, Vivaldi
Prague String Orchestra,
V. Vlha - hoboje,
A. Vondráčková - housle

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

UZDRAVENÍ MALOMOCNÉHO

Seřadte věty z následujícího příběhu, aby šly správně za sebou (Mk 1,40-45), a z písmenek za větami vám vyjde tajemka.

1. A chodili k němu odevšad. (T)
2. Přijde k němu malomocný a na kolenu ho prosí: (CH)
3. „Ne abys někomu něco říkal!“ (Č)
4. Ježíš se slitoval, vztáhl ruku, dotkl se ho a řekl: (I)
5. „Ale jdi, ukaž se knězi a obětuj za své očistění, co Mojžíš přikázal - jim na svědectví.“ (I)
6. „Chci, buď čist.“ (B)
7. Ježíš mu pohrozil, poslal jej ihned pryč a nařídil mu: (D)
8. „Chceš-li, můžeš mě očistit.“ (C)
9. A hned se jeho malomocenství ztratilo a byl očistěn. (U)
10. On však odešel a mnoho o tom vyprávěl a rozlašoval, takže Ježíš už nemohl veřejně vejít do města, ale zůstával venku na opuštěných místech. (S)

(Řešení z minulého čísla: Kažte o království.)

Jana Krajčířiková

Český zápas

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6

Šéfredaktorka: Dr. Helena Bastlová, redakce: Mgr. Jana Krajčířiková, Ivana Kyselová, Mgr. Ervín Kukuczka, Petra Štěpánová, tel.: 220398107, mail: ceskyzapas@ccsh.cz

Tisk: Grafotechna, Distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9

KALENDARIUM - SRPEN

1. 8. 1348 - Zemřela v Praze Blanka z Valois (* 1316 ve Francii) - francouzská princezna a česká královna, první manželka Karla IV.

1. 8.-2. 9. 1828 - V Praze se konala výstava českých průmyslových výrobků. Předseda výstavní komise J. Dietrichštejn navrhl založení stálé instituce pro podporu průmyslu (pozdější Jednoty k povzbuzení průmyslu v Čechách).

1. 8. 1848 - Narodil se v Zásnukách u Kolína František Kmoch (+ 30. 4. 1912 v Kolíně) - hudební skladatel a kapelník, který vztah k dechové hudbě zdědil po otci, krejčí a lidovém muzikantovi. František Kmoch složil přes 230 skladeb, převážně pochodových a tanečních, různých směrů, i hudeb k sokolským tělocvičným vystoupením. V pochodech často cituje lidové či pololidové písně (Kolína, Kolína; Andulko šafářová; Muziky, muziky atd.), sokolské písně a také vlastní melodie (Jdou sokolské šiky, jdou; Spějme dál). Dále komponoval polky, kvapíky, třásáky, mazurky, valčíky atd.

1. 8. 1908 - Narodil se v Praze Miloslav Kabeláč (+ 17. 9. 1979 v Praze) - hudební skladatel, pedagog, sbormistr, dirigent, klavírista a rozhlasový pracovník - viz i str. 3.

3. 8. 1618 - Zahájen byl moravský sněm v Brně za účasti krále Ferdinanda, který žádal jménem císaře, aby stavové povolili průchod císařského vojska do Čech a aby polovina moravského vojska byla dána k dispozici císaři. První žádosti stavové vyhověli, druhá byla zamítnuta.

3. 8.-16. 9. 1938 - V ČSR působila mise lorda W. Runcimana jako prostředník při jednání československé vlády se Sudetendeutsche Partei. Mise usilovala o dohodu západních mocností s nacistickým Německem a snažila se přemlouvat Hodžovu vládu k maximálním ústupkům vůči henleinovcům (18. srpna jednání Runcimana na Červeném Hrádku s Henleinem, 19. srpna jednání s premiérem Hodžou, 23. srpna s prezidentem Benešem).

3. 8. 1968 - V Bratislavě proběhla schůzka "pětky" s vedoucími představiteli KSČ. Přijaté prohlášení naznačovalo, že "bratrské strany nikomu nedovolí vrazit klín mezi socialistické státy" a že problémy vyřeší "vzájemnou pomocí a podporou".

4. 8. 1423 - Žižkovy úspěchy ve východních Čechách (zejména obsazení Hradce Králové v červenci) vedly ke společné výpravě pražanů a husitského panstva proti slepému hejtmanovi. Ta však skončila porážkou spojenců u Strauchova Dvora u Hradce Králové. Šlo o první střetnutí dvou husitských vojsk stejně vyzbrojených a používajících stejné taktiky (poprvé stanula "archa proti arše"). Následovaly další dílčí bitvy (například u Skalice 6. ledna 1424, Kutné Hory, Čáslavi, Labského Týnce).

4. 8. 1888 - Narodil se v Čáslavi Jan Blahoslav Kozák (+ 9. 1. 1974 v Praze) - filosof a evangelický teolog. Teologii a filosofii studoval v Brně, Edinburghu, Vídni, Halle a Praze. Stal se evangelickým duchovním, ale vyučoval též na středních školách. V roce 1921 byl jmenován docentem a roku 1933 profesorem filosofie na pražské filosofické fakultě. Byl spoluzakladatelem Pražského filosofického kroužku. Zároveň byl redaktorem Laichterovy filosofické knihovny, kde vycházela základní díla filosofické literatury. V roce 1945 zastupoval ČSR v UNESCO, v době převzetí moci komunisty byl děkanem na Filosofické fakultě Karlovy univerzity. Novému režimu zachoval loajalitu, a tak směl na fakultě zůstat až do roku 1958. Publikovat ovšem nemohl, vycházely jen jeho překlady klasických filosofických děl. Jako významný představitel filosofie protestantského modernismu vycházel z T. G. Masaryka. K jeho nejvýznamnějším dílům patří *Essay o vědě a víře* (1924), *Ježíš ve víře a skepsi* (1929), *Noetika* (1946), *Principy ontologie a jejich důsledky* (rukopis 1971).

7. 8. 1853 - Narodil se v Brandýse nad Labem Justin Prášek (+ 23. 12. 1924 v Klánovicích) - historik a orientalista, který patřil k zakladatelům a průkopníkům orientalistiky v Čechách. Napsal řadu vědeckých publikací zaměřených především na mezdské dějiny (chronologie mezdských dějin, rozbor Hérodotovy zpráv o Médech ad.), z nichž je nejvýše ceněna *Geschichte der Meden und Persen bis zur makedonischen Eroberung* (1906-10). Vydal i řadu popularizačních prací, například *Asýrie a dávný Orient*, *Foiničané*, *Ženy antické*, ale i pokus o nový výklad řeckých dějin *Aegeové, Řecký středověk a Doba válek řecko-perských*, kde se snažil uplatnit výsledky tehdy nových archeologických vykopávek Heinricha Schliemanna i jeho pokračovatelů. Jeho žákem byl mj. Bedřich Hrozný.

9. 8. 1883 - Narodil se v Praze Václav Vojtíšek (+ 22. 8. 1974 v Praze) - historik, archivář a vysokoškolský pedagog, ředitel Archivu hlavního města Prahy (1921-40, 1945-48). Zabýval se studiem městských knih (například *O studiu městských knih českých*, 1916, *Vývoj městských knih v ČSR ve světlotiskových ukázkách*, 1928-31), sfragistikou (naukou o pečetech) a heraldikou (například *Naše státní znaky*, 1921, *O pečetech a erbech měst pražských a jiných měst českých*, 1928), ale též dějinami Prahy a Univerzity Karlovy.

9.-11. 8. 1968 - V Praze pobýval prezident Jugoslávie J. Broz-Tito. Jeho návštěva přispěla k nadějím, že nebezpečí zásahu "pětky" nehrozí.

10. 8. 1508 - Král Vladislav potvrdil usnesení svatojakubského sněmu z 25. července t. r., jímž byl katolický pán Zdeněk Lev z Rožmitálu (nejvyšší purkrabí) a členové zemského soudu ustanoveni regenty (místodržícími) Království českého. Podobně byla zřízena regentská vláda i na Moravě. Současně svatojakubský sněm značně omezil pravomoc krále, když rozhodl, že jakékoli změny v zemské správě se mohou stát jen se souhlasem sněmu; roku 1512 byl pak Lev z Rožmitálu potvrzen králem za nejvyššího správce země.

(red)